

Sygn. akt IV CZ 161/12

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Z. R. – J.

przy uczestnictwie Z. N., i innych

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 grudnia 2012 r.,

zażalenia wnioskodawczynie

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 6 czerwca 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wnioskodawczynie zaskarżyła apelacją w całości postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 12 stycznia 2012 r., rozgraniczające:

1) działkę nr 260/2, stanowiącą własność wnioskodawczynie, z działką nr 260/1, stanowiącą współwłasność uczestników M. i J. małżonków P. oraz B. S.,

2) działki nr 256 i 260/1, stanowiące współwłasność wymienionych uczestników, z działką nr 255/1, stanowiącą własność R. W.,

3) działkę nr 259, stanowiącą własność wnioskodawczynie, z działką nr 258/6, stanowiącą własność uczestnika M. N.

Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił na podstawie art. 373 w związku z 370 i 13 § 2 k.p.c. apelację wnioskodawczynie w części dotyczącej rozgraniczenia nieruchomości stanowiących działki nr 256 i 260/1 z nieruchomością stanowiącą działkę nr 255/1. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawczynie nie miała w zaskarżeniu postanowienia Sądu Rejonowego w tej części interesu prawnego w rozumieniu art. 510 k.p.c. Sąd Okręgowy nie podzielił poglądu wnioskodawczynie, że do prawidłowego rozgraniczenia nieruchomości stanowiących jej własność konieczne jest uwzględnienie granic działek nr 256 i 260/1 z działką nr 255/1. Ustalenie tej granicy nie rzutuje bowiem - nawet gdyby było nieprawidłowe - na przebieg granic nieruchomości stanowiących własność wnioskodawczynie. Rozgraniczenie działki nr 260/2, należącej do wnioskodawczynie, z działką nr 260/1, nie jest zależne od przebiegu północnej granicy działki nr 260/1 i mogłoby nastąpić w sposób oczekiwany przez wnioskodawczynię, jeśliby tylko to uzasadniały wyniki postępowania. Celem postępowania rozgraniczeniowego nie jest wyznaczenie granic nieruchomości tak, aby w wyniku tego postępowania nieruchomości uzyskały określoną powierzchnię lub wymiary. Nie chodzi też w tym postępowaniu o wyznaczenie wszystkich granic nieruchomości, a tylko tych, które stały się spore i zostały objęte wnioskiem o rozgraniczenie.

W zażaleniu wnioskodawczynie zarzuciła Sądowi Okręgowemu, że błędnie przyjął, iż nie ma ona interesu prawnego w rozgraniczeniu działek nr 256 i 260/1 z działką nr 255/1. Jej interes prawny w rozgraniczeniu tych działek wynika stąd, że działka nr 260/1 powstała na skutek podziału działki nr 260. W związku z tym konieczne jest prawidłowe rozgraniczenie działki nr 260/1 z wszystkimi sąsiednimi działkami, także tymi, które nie stanowią własności wnioskodawczynie. Ustalenie granic działek nr 256 i 260/1 z działką nr 255/1 mogło być nieprawidłowe i jako takie

oddziaływać negatywnie na prawidłowość granicy jej nieruchomości. Podniosła też, że była uczestnikiem postępowania administracyjnego o rozgraniczenie działki nr 260/2 oraz działek 260/1, 256 i 255/1.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie zarysowała się rozbieżność poglądów co do tego, czy interes prawny uczestnika postępowania nieprocesowego (uczestnika tego postępowania w szerokim znaczeniu, czyli obejmującym także wnioskodawcę) we wniesieniu apelacji (środka zaskarżenia) jest przesłanką dopuszczalności apelacji (środka zaskarżenia), czy jej (jego) zasadności.

W niektórych orzeczeniach interes prawny uczestnika postępowania nieprocesowego we wniesieniu apelacji (środka zaskarżenia) jest uznawany za przesłankę zasadności apelacji (środka zaskarżenia). W jego braku powinno zatem – zgodnie z tym stanowiskiem – nastąpić oddalenie apelacji (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia: 16 grudnia 1971 r., III CZP 79/71; 27 maja 1997 r., I CKN 88/96; 17 grudnia 1998 r., II CKN 699/98; 15 kwietnia 1999, I CKN 1098/97; 16 listopada 2000 r., III CZ 91/00; 21 czerwca 2006 r., I CK 329/05; 4 stycznia 2012 r., III CZ 78/11).

Przeważa jednak w orzecznictwie pogląd uznający interes prawny uczestnika postępowania nieprocesowego we wniesieniu apelacji (środka zaskarżenia) za – tak jak przyjął Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu - przesłankę dopuszczalności apelacji (środka zaskarżenia). Zgodnie z tym poglądem, istnienie interesu prawnego uczestnika we wniesieniu apelacji powinno być więc badane już na etapie oceny dopuszczalności apelacji, a stwierdzenie braku tego interesu - uzasadniać odrzucenie apelacji (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia: 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97; 13 października 2006 r., III CK 371/05 i cytowane w nim wcześniejsze orzecznictwo; 25 czerwca 2009 r., III CZP 2009 r.; 19 maja 2010 r., I CZ 19/10; 14 października 2010 r. III CZ 39/10; 7 września 2012 r., V CSK 529/11).

Należy podzielić zapatrywanie Sądu Okręgowego, że rozgraniczenie nieruchomości stanowiących działki nr 256 i 260/1 oraz nr 255/1 w żaden sposób nie oddziaływa na przebieg granicy należącej do wnioskodawczynie nieruchomości stanowiącej działkę nr 260/2. Co do przebiegu granicy pomiędzy nieruchomościami

stanowiącymi działki nr 260/1, nr 256 i nr 255/1 nie było nawet sporu między właścicielami tych nieruchomości. W konsekwencji za trafną należy uznać ocenę zawartą w zaskarżonym postanowieniu o braku interesu prawnego wnioskodawczynie we wniesieniu apelacji w części dotyczącej rozgraniczenia nieruchomości stanowiących działki nr 256 i 260/1 z nieruchomością stanowiącą działkę nr 255/1. Oceny tej nie podważa uznanie wnioskodawczynie za uczestnika postępowania administracyjnego o rozgraniczenie działki nr 260/2 z działkami nr 260/1, nr 256, nr 256 i nr 255/1 w postanowieniu Burmistrza K. z dnia 11 stycznia 2008 r. o przekazaniu sprawy o rozgraniczenie sądowni. Przekazanie sprawy o rozgraniczenie przez organ administracyjny sądowni spełnia funkcję wniosku wszczynającego postępowanie nieprocesowe (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 1956 r., IV CR 1/56), a sąd nie jest związany wnioskiem wszczynającym postępowanie nieprocesowe co do tego, czy w świetle art. 510 § 1 k.p.c. wynik tego postępowania dotyczy praw określonych osób.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.